

Universitätsbibliothek Paderborn

Ioannis S. R. E. Cardinalis Bona Opera Omnia

Tribus Tomis comprehensa

Opvscvla Spiritvalia - I. Horologium Asceticum. II. Principia Vitae
Christiana. III. Manuductio ad Coelum. IV. Via Compendii ad Deum. V. De
Sacrificio Missae. VI. De Discretione Spirituum ... Operum Eminentiss.
Cardinalis, Tom. I

Bona, Giovanni

Parisiis, 1677

Cap. XXXI. De Temperantia. Quantùm illi conferat Verecundia. De
Abstinentia & Castitate.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9969

monstrabit. Ab hoc capere utilitatem satage, & consule saluti tuæ. Attentiūs seipsum circumspicit, qui paratum sibi novit censem, & adversarium.

7. Perseverantia virtutum omnium corona, & consummatio est. Inchoantibus præmium promittitur, sed datur perseverantibus. Ideo ante omnia hoc cura, ut constes tibi. Nihil tam utile est, quod in transitu prosit: Retrò relaberis, si ad ulteriora non contendis: & si incipis stare, descendis. Constitue quid velis, & in eo usque ad exitum persevera. Inconstantis animi est, novas quotidiè exercitationes assumere, novas subinde sibi quærere sedes. Non alibi sis oportet, sed alias. Planta quæ sæpius transfertur, tandem arescit: & remediorum crebra mutatio impedit sanitatem. Si Apostolus vas electionis non attendens quid ante fecisset, sed quid facere deberet, nequaquam se comprehendisse arbitrabatur: quid tibi faciendum erit, cui optabile foret, ut posses in fine tuo illius principio comparari? Ardor literarum nullâ ætate extinguitur, divitiarum amor insatiabilis est, expleri nescit bonorum cupido. Res finem habituræ sine fine quæruntur: divinam verò sapientiam si vel leviter degustaveris, continuò te saturum esse putabis. Aliter te ad perfectionem invitat qui dixit, *Estote perfecti, sicut Pater vester cœlestis perfectus est.* Hæc meta tibi proponitur, ut locum semper superesse scias incremento virtutis tuæ.

C A P. XXXI. *De Temperantia. Quantum illi conferat Verecundia. De Abstinentia & Castitate.*

1. **T**Emperantia voluptatibus imperat, quæ ex gustu & tactu percipiuntur: adscititas & superfluas odit & abigit, necessariis obsequitur, quantum recta ratio permittit. Ejus regula infallibilis est, solam necessitatem in his, quæ ad corpus spectant, pro mensura habere: nec unquam ad voluptates propter ipsas accedere. Hæc virtute efficitur, ne ex homine in jumentum labaris.

Ad eam plurimum confert Verecundia frænum pravorum motuum, bonæ indolis index, custos puritatis, testis innocentiae. Si mentem tuam illa possideat, docebit te omnem timere turpitudinem, ab omni actu illicito abstinerere, Dei præsentiam venerari, te ipsum ubique revereri, eamque semper diligere intelligentię pulchritudinem, quæ in operibus temperantiae maximè elucet. Porro tunc verecundum te esse dignosces, cum vel ad ipsum intemperantiae nomen expavesces; cum te parietes tui regent, non abscondent, quos plerique circumdatos sibi credunt, non ut tuius vivant, sed ut peccent occultius. Quid autem prodest recondere te, & oculos hominum auresque vitare? Tecum semper est Deus, qui ubique te videt: tecum conscientia, quæ ubique te accusat.

2. Usum cibi & potûs abstinentia, & sobrietas: quæ vero ad tactum pertinent, Castitas & Pudicitia moderantur. Et in usu quidem ciborum difficillimum est extra metas necessitatis non abripi. Venter præcepta non audit: poscit, appellat, & quotidianum tributum exigit. Sed quam parvo dimitti possit, quam modicâ stipe contentus sit, nemo recogitat. Cogimus vitiis servire natum, famemque & sitim, quæ naturalibus remediis facile sedari possunt, variis eduliis & potionibus irritamus. Castitas quoque ardua est inter tot libidinis incentiva; nisi ea compescat timor Dei, occasionum fuga, sensuum custodia, & maxima sui ipsius reverentia. Qui seipsum non veretur, nec alios vereri poterit. Vis castus esse? contine oculos, ne invitus ames, quæ incautè aspexisti. Quid fugacem & falsam creaturæ pulchritudinem admiraris? Exspecta paulisper, & jam non erit. Serenam frontem squalentes arabunt rugæ, mœsta teget nubes oculorum faces, dentium ebur scaber obducet situs. Fuge etiam pravorum consortium, omnem mollitem vita, carnem jejuniis doma, & durius tracta. Perit, qui nimium est amans sui sepulchri.